

legt den in smart diep neergebogen Johannes liefkozend de hand op den rug, Petrus, links van den Christus, drukt zich als teeken van trouw, de beide handen kruiselings over de borst. Dit zijn de eenige uiterlijke teekenen van het schrikkelijk drama, dat zich hier, in die gothische kapel met de hooge smalle vensters, afspeelt. De anderen zien het aan of zijn in zijgesprek afgeleid (de twee zittende figuren rechts). Dit is zeer juist gezien en in overeenstemming met het bijbelverhaal, dat slechts aan Petrus en aan den jongen Johannes eenig begrip toekent van den waren toestand. Het is een eenvoudige, maar door haar ongekunsteldheid ontroerende voorstelling; meer aangrijpend dan dramatischer tafereelen van Italiaansche meesters. Riemenschneider's aristocratisch-ingetogen kunstbegrip wilde noch luide klacht noch tragisch gebarenspel.

Het altaar is rijk versierd met laat-gothisch loofwerk (grootendeels door den schrijnwerker Erhart gesneden), heeft een bovenbouw met beelden en hooge, kantige spitsen, paneelen op de zijluiken, die tafereelen uit het leven van den Heiland geven, en in de predella twee

sierlijk gesneden engelen. Het is een der treffendste groote altaarstukken van Riemenschneider's hand. We zien het lang en vaak, en steeds worden we er meer mee vertrouwd. De figuur van den Christus, oogenschijnlijk weinig karakteristiek behandeld, wordt ons

begrijpelijker. Wij zien in zijn smartelijk gelaat, dat hij weet welk lot hem wacht. De slechtheid van Judas, de zonde, die zijn volk aan hem begaan zal, vervullen hem met weemoed. Aan zijn eigen lijden geeft hij geen gedachte, maar Johannes, zijn liefsten leerling, troost hij nog. Zijn lijden is medelijden, zijn wezen louter goddelijke goedheid.

De Jakobskerk heeft ter andere zijde van het hoofdaltaar eveneens een groot werkstuk, dat waarschijnlijk ten onrechte ook aan T. Riemenschneider zelf wordt toegeschreven. Het is een altaar met als hoofdgroep de Koning van Maria door God den Vader en den Zoon.

Zwakker van compositie en uitvoering, is het vrij stellig een werkplaats-arbeid. Maar zeer mogelijk heeft Riemenschneider de devote Maria-figuur er zelf voor gesneden.

Ik heb reeds vroeger geschreven dat onze meester veel in het Tauberdal heeft gewerkt.

FIG. XIX. GROEP UIT HET ALTAAR IN DE KERK TE DETWANG.